

УПРАВЛІННЯ СТРАХОВОЮ КОМПАНІЄЮ В УМОВАХ ВОЄННОГО ЧАСУ

Н. Маркітан, група ФС-21(М)

Л. Задорожня, асистент

Центральноукраїнський національний технічний університет

Війна, що триває в Україні, спричиняє значні руйнування, завдає шкоди майну та інфраструктурі, викликає кризові явища в економіці. Природним є прагнення фізичних і юридичних осіб завчасно уникнути збитків, заподіяних унаслідок дії сторонніх обставин, до яких належить і війна.

Війна та бойові дії вносять принципові корективи і до стану справ у сфері страхування. З початком повномасштабного російського вторгнення в Україну актуальним було питання дії договорів страхування, тим паче, що 24 лютого 2022 року в Україні був введений воєнний стан.

Правовий режим воєнного стану передбачає можливість обмеження конституційних прав і свобод людини та громадянина, прав і законних інтересів юридичних осіб.

При цьому самий лише факт запровадження воєнного стану не впливає на чинність будь-яких правочинів, у тому числі договорів страхування – всі права й обов'язки сторін залишаються чинними.

Страхові компанії зазначають, що у випадках ДТП, захворювань, нещасних випадків та інших страхових випадків, які напряму не пов'язані з військовими діями та їх наслідками, страхові компанії покривають та відшкодовують у звичайному режимі. Однак, певні компанії зазначили й особливі умови на цей період для осіб які перетнули кордон.

В умовах війни, важливим є для застрахованих осіб дії їх страхових договорів. А тут є певні нюанси, тому що, війна належить до форс-мажорних обставин (обставин непереборної сили), що окремо засвідчила Торгово-промислова палата.

Страхування не становить жодного винятку в контексті форс-мажорних обставин – сторони договору страхування можуть посилатися на дію таких обставин, як на підставу звільнення їх від відповідальності за невиконання умов договору (відповідні форс-мажорні застереження з посиланням на війну на практиці завжди включаються до договорів страхування).

Відповідно, страховик може затримати страхову виплату (з дотриманням процедури повідомлення про форс-мажор і його підтвердження), але муситиме здійснити її, коли дія обставин форс-мажору на нього припиниться. Страховий ринок є ключовим елементом національної економіки та невід'ємною складовою фінансової системи будь-якої країни. Водночас, лише ефективно функціонуючий страховий ринок здатний забезпечувати страховий захист юридичних і фізичних осіб.

Розглядаючи особливості здійснення страхування з 2014 року в Україні варто зазначити, що страховики включають до договорів ще одне "воєнне" застереження – договори страхування як правило не діють на території проведення бойових дій і на окупованих територіях України. Це означає, що жодні випадки (як спричинені бойовими діями, так і незалежні від них) не визнаються страховими, якщо відбулися в зоні бойових дій чи на непідконтрольній уряду території.

Отже, у контексті повномасштабної військової російської агресії проти України з 24 лютого 2022 року такі "територіальні" винятки в договорах страхування є доволі суперечливими, оскільки бойові дії не є локалізованими, а чіткий нормативний перелік адміністративно-територіальних одиниць, на яких тривають бойові зіткнення, наразі

відсутній. Це означає, що кожен договір страхування буде розглядатися окремо враховуючи всі чинники впливу і страховики не будуть покривати "воєнні" ризики.

Список літератури

1. Баранов А.Л. Основи побудови тарифікаційної системи в страхових компаніях. URL: <https://ir.kneu.edu.ua/bitstream/handle/2010/9142/12-14.pdf?sequence=1>
2. Страхування під час війни. URL: <https://www.epravda.com.ua/columns/2022/04/14/685760/>

УДК 338

ІНВЕСТИЦІЙНА ПРИВАБЛИВІСТЬ УКРАЇНИ

Н. Маркітан, група ФС-21М

І. Загреба, канд. екон. наук, доцент

Центральноукраїнський національний технічний університет

Розвиток інвестиційної привабливості України є однією з ключових складових сучасності. На сьогодні рівень інвестиційної привабливості країни є важливим показником інвестиційного клімату та соціально-економічного розвитку економіки нашої держави.

Упродовж останніх років на інвестиційний клімат України та її економіку в цілому негативно впливало чимало факторів, основними з яких є політична й економічна нестабільність, військові дії на сході країни, корупція, тінізація економіки та невдалі реформи, тощо [1].

Діагностуючи проблеми, які зумовлюють відносно невисокий рівень інвестиційної привабливості нашої країни, здійснимо огляд динаміки індексу інвестиційної привабливості України, який дає можливість оцінити інвестиційний клімат країни, можливі інвестиційні ризики та ступінь надійності здійснення інвестицій (рис.1)

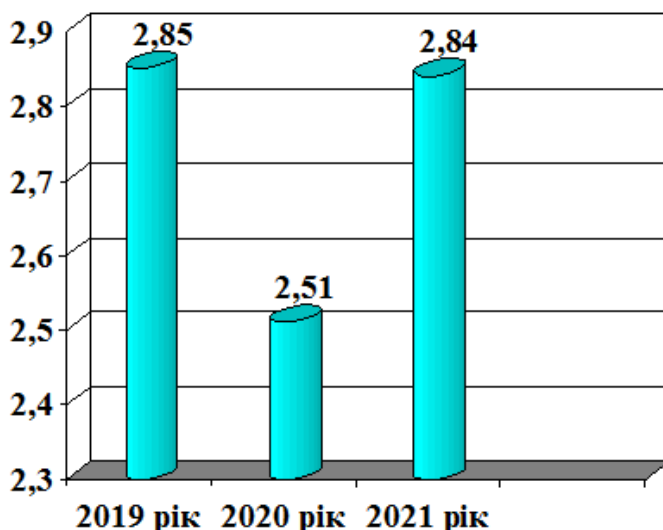

Рисунок 1 – Динаміка індексу інвестиційної привабливості України у 2019-2021 роках.

Джерело: [3].

Згідно з даними рис.1 з початку 2021 року індекс інвестиційної привабливості України зріс з 2,51 до 2,84 з 5-ти можливих. Даний показник свідчить про несприятливий поточний інвестиційний клімат, а також про необхідність його покращення.

Ураховуючи, доволі, невисокий рейтинг країни у сфері інвестиційної привабливості